

SUPPLEMENT
TO THE
BOMBAY GOVERNMENT GAZETTE,
CONTAINING
Acts and Bills of the Legislative Council of India.

Published by Authority.

THURSDAY 15TH MARCH 1860.

Separate Paging is given to these Supplements, in continuation from one to the other, that the Acts and Bills may be collected into a separate Compilation.

Legislative Council of India.

18th February 1860.

The following Act, passed by the Legislative Council of India, received the assent of the Right Honorable the Governor General on the 8th February 1860 (communicated to the Legislative Council on the 18th idem), and is hereby promulgated for general information:—

ACT NO. V. OF 1860.

An Act to amend Act III. of 1857 (relating to trespasses by Cattle).

Whereas, under the provisions of Act III. of 1857, fines may be levied from the owners of Cattle found trespassing and doing damage, or straying in any public place, and all unclaimed Cattle so found may be sold after sufficient notice; and whereas it is provided in the said Act that the sums received on account of fines and the unclaimed proceeds of the sale of unclaimed Cattle shall be applied to the payment of the salaries of pound-keepers and other purposes connected with the execution of the Act; and whereas the amount of the said sums may be larger than is required for the said purposes, and it is expedient to provide for their legal application to other purposes; It is enacted as follows:—

I. When the amount of the sums received on account of fines and the unclaimed proceeds of the sale of unclaimed Cattle is larger than is required for the payment of the salaries allowed to pound-keepers and the expenses incurred for the construction and maintenance of pounds and other purposes connected with the execution of the said Act, any surplus which may remain, after making full provision for the said salaries and expenses, may be applied, under the direction of the local Government, to the construction and repair of roads and bridges, and other works of a like nature.

II. In the territories under the Government of Fort Saint George, it shall be lawful for Police Officers, in dealing, according to the provisions of Section XXVII. Regulation XI. 1816 of the Madras Code, with the of-

fences specified in Section XIII. of the said Act, to forward their proceedings, with the offenders and witnesses, either to the Magistrate or to the Criminal Judge. Magistrates shall have jurisdiction to award punishment under the said Act for such offences within the limits of the powers vested in them by law.

III. In the territories under the Government of

MADRAS PRESIDENCY.

Heads of Police, &c. not to be deemed Officers having Criminal jurisdiction within the meaning of Section XIV. Act III. of 1857.

Fort Saint George, Heads of Police, Police Ameens, and Village Moonsiffs shall not be deemed Officers having Criminal jurisdiction, authorised to receive and try charges without reference to the meaning of Section XIV. of the said Act.

IV. Section IV. of the said Act shall be read throughout the General Police District of the Presidency of Madras, as if the words "Village Inspectors" were substituted for "Heads of Villages."

MADRAS PRESIDENCY.

Construction of the words "Heads of Villages" in Section IV. Act III. of 1857.

V. This Act shall be read with and taken as part of Act III. of 1857.

Act to be read as part of Act III. of 1857.

M. WYLIE,
Clerk of the Council.

Legislative Council of India.

25th February 1860.

The following Bill was read a second time in the Legislative Council of India on the 25th February 1860, and was referred to a Select Committee, who are to report thereon after the 29th of May next:—

A Bill to provide for the Registration of Assurances.

Whereas it is expedient to consolidate and amend the Laws relating to the Registration of Assurances; It is enacted as follows:—

I. Regulations XXXVI. 1793, XXVIII. 1795, XVII. 1803, Section XVII. Regulation VIII. 1805 so far as it relates to Regulation XVII. 1803, Section

XXXII. Regulation XII. 1805; Regulation XX. 1812, and Regulation IV. 1824, of the Bengal Code; Regulations XVII. 1802 and XI. 1831 of the Madras Code; and Regulation IX. 1827, of the Bombay Code; and Acts XXX. of 1838, I. of 1843, XIX. of 1843, IV. of 1845, XVIII. of 1847, and XI. of 1851—shall be repealed from and after the day of 1860.

II. The Board of Revenue at each Presidency, and at places where there is no General Register Office. Board of Revenue such Public Office as the local Government may select, shall be a General Register Office for the Territories depending on such Presidency or place. The General Register Office shall, with the sanction of the local Government, frame rules for the guidance of District and Deputy Registrars, not inconsistent with the terms of this Act.

III. The local Government of each Presidency or place shall establish an Office, to be styled the District Register Office, in every District or Zillah, and also such number of Deputy Register Offices, as, in the judgment of the local Government, may be necessary for the purposes of this Act.

IV. The Judge of the District or Zillah Court shall be the District Registrar of the District or Zillah over which such Court may have jurisdiction; and the District Public Officers as the local Government may select, shall be Deputy Registrars of such District or Zillah.

V. It shall be lawful for the local Government of each Presidency or place, with the sanction of the Governor General of India in Council, to appoint such other persons, not being Public Officers, to be Deputy Registrars, and to assign to them such salaries as to such local Government may appear necessary.

VI. It shall be lawful for the local Government of each Presidency or place, with the sanction of the Governor General of India in Council, to allow such Establishments to the General Register Office and to the District and Deputy Registrars as may be necessary for the purposes of this Act.

VII. Each District and Deputy Registrar shall use a seal, to be supplied by the Government of the Presidency or place in which such Offices are respectively situated; and such seal shall bear the inscription "The Seal of the (Deputy) Registrar of"

VIII. The local Government of each Presidency or place shall provide for each District and Deputy Registrar's Office such Books as may be necessary for the purposes of this Act; and such Books shall contain printed forms for the entries to be made therein, and the pages of such Books shall be consecutively numbered in print, and the number of pages in each Book shall be certified by the Officer at the Presidency by whom such Books may be supplied. The local Government shall, further, supply each District Registrar with

Fire-proof boxes. each District Registrar with a fire-proof box, to be used as hereinafter provided.

IX. No transfer of immoveable property, and no transfer of moveable property, exceeding in value fifty Rupees, any of which instruments may have been executed after the passing of this Act, shall be valid, unless

the same be registered within the period of time prescribed by this Act. Provided always, that the transfer shall operate from the time of its execution, and not from the time of its registration; and that, if such deed be not registered within the time prescribed, it shall be void and of no effect from the time of its execution.

X. No transfer of property, such as is described in Section IX. of this Act, which shall have been executed after the passing of this Act, shall be accepted for registration, unless presented for the purpose to the proper Officer within thirty days from the date of the execution thereof.

XI. All transfers of moveable property, not exceeding fifty Rupees in value, may be registered as hereinafter provided, if presented for registry by all the parties to the same; and all the provisions of this Act shall be applicable to such instruments so presented.

XII. All parties, their heirs, representatives, or assigns, to instruments of the description mentioned in Section IX. of this Act, which shall have been executed before the passing of this Act, or before the expiration of months from the passing of this Act, may have such instruments registered in the manner hereinafter provided, if such instrument shall be presented for registration within months from and after the passing of this Act, and if the conditions to such registry, as hereinafter required shall have been first complied with; provided always, that if one or both the parties to the instrument be dead, the heirs, representatives, or assigns of such party or parties, shall be permitted to testify the execution of such instrument, on satisfying the Deputy Registrar of his or their identity, as provided in Section of this Act.

XIII. Any will, codicil to a will, or authority to adopt a son after the decease of the person giving such authority, may at any time be registered by the person making such will, or codicil, or giving such authority, in the manner hereinafter provided.

XIV. Instruments to be registered shall be presented to the Deputy Registrar by all the parties thereto; provided that any person presenting such instrument, who may be personally unknown to such Deputy Registrar, be accompanied by some person known to such Deputy Registrar, and in whom he may confide, who shall answer for the identity of such person.

XV. All instruments affecting real property shall be registered in the Office of the Deputy Registrar, within whose jurisdiction such real property or the chief part thereof may be situate; and all instruments affecting moveable property shall be registered in the office of the Deputy Registrar within whose jurisdiction the same are made and executed, or within whose jurisdiction the purchaser of such moveable property in the case of goods purchased on contract, or the grantor of any bond in the case of a bond for money, shall reside, or at any Registry Office at which all the parties to any such instrument shall desire the same to be registered; provided always that instruments in the English language shall be registered only in the Office of the District Registrar.

XVI. Any person presenting an instrument for registry to a Deputy Registrar, who may be guilty of personating, with fraudulent intent, a party to such instrument, or the heir, representative, or assign of such party, and any person

who may aid or abet such fraudulent personation shall, on conviction before the Criminal Court of the Zillah, be sentenced to imprisonment with hard labour for a term not exceeding years.

XVII. Any Deputy Registrar by whom an instrument shall have been registered as hereinafter provided, any party to which, or the heir, representative, or assign of such party, shall have been fraudulently personated by another at the presentation of such instrument to such Deputy Registrar, shall, upon conviction before the Criminal Court of the Zillah of connivance at such fraudulent personation, be sentenced to imprisonment for any term not exceeding years with or without hard labour, or to fine not exceeding Rupees, or both; and upon conviction before such Court of culpable neglect by which such fraudulent personation may have been practised, to fine not exceeding Rupees; and, in all cases, fines imposed under this Section may be levied summarily by distraint.

XVIII. Where it may be inconvenient for any parties to an instrument, the registration of which is required, or the heirs, representatives, or assigns of such parties, to appear before a Deputy Registrar personally for presentation of such instrument for registration, such instrument may be presented for registration to the District Registrar by means of one of the Vakeels of the Civil Court duly constituted for such purpose by the said parties, their heirs, representatives, or assigns. But no instrument shall be received by the District Registrar from the parties themselves, their heirs, representatives, or assigns, without the intervention of a Vakeel; and any Vakeel guilty, by connivance or culpable negligence, of presenting for registration any instrument to the execution or registration of which the real parties named therein, or their heirs, representatives, or assigns, may not have assented, shall be liable to be punished as provided in the case of Deputy Registrars so guilty in Section XVII. of this Act. Provided that, in all cases in which any instrument may be registered in the District Register Office by a Vakeel, a transcript of such registry shall be immediately sent by the District Registrar to the Deputy Registrar in whose jurisdiction the registry would otherwise have been made according to Section XV. of this Act.

XIX. No instrument shall be accepted for registration, unless at the time of its presentation a fee according to the following scale be deposited:—

	Fee.
When the purchase or consideration money shall not exceed Rs. 100	2 As.
If above 100 Rs. and not above 500	4 "
If above 500 Rs. and not above 1,000	8 "
If above 1,000 Rs. and not above 2,000	1 Rs.
If above 2,000 Rs. and not above 5,000	2 "
If above 5,000 Rs. and not above 10,000	4 "
If above 10,000 Rs. and not above 15,000	8 "
If above 15,000 Rs. and not above 20,000	16 "
If above 20,000 Rs. and not above 30,000	32 "
If above 30,000 Rs. and not above 50,000	50 "
If above 50,000 Rs. and not above 1,00,000	100 "
If above 1,00,000 Rs.	150 "

XX. All fees received under the provisions of this Act shall be remitted once in every month to the Collector's Treasury, and be credited to Government.

XXI. On the parties to any instrument, their heirs, administrators, or assigns, appearing before the Deputy Registrar for the purpose of obtaining the registration of such instrument, if the parties be personally known to him.

to the Deputy Registrar, he shall at once proceed to register such instrument in the manner hereinafter provided. Whenever the parties to any instrument, their heirs, administrators, or assigns, for the registration of which application may be made, shall not be personally known to the Deputy Registrar, it shall be the duty of such Deputy Registrar to make such inquiry as shall satisfy him of the identity of such parties, and he shall enter in the Register Book the names in full of all the persons whose evidence he may take to prove such identity; and for obtaining the appearance and for the examination of such persons, he shall have the same powers as are vested in the Civil Courts for obtaining the appearance of witnesses and for taking evidence by any law now in force or that may hereafter be enacted.

XXII. No instrument shall be accepted for registry if any interlineation, erasure, or alteration shall appear on such instrument, unless the parties appearing to register the same shall attest with their signatures such interlineation, erasure, or alteration; and it shall be the duty of the District or Deputy Registrar at the time of registering such instrument to make a note in the register of such interlineation, erasure, or alteration.

XXIII. In every General Register Office shall be kept, and every District and Deputy Registrar shall keep, three books, which shall be entitled—

- 1.—Register of Title Deeds.
- 2.—Register of Mortgages and Leases.
- 3.—General Register.

And in the General Register shall be entered all instruments not included under Title Deeds, Mortgages, or Leases, and not required to be entered in such other Registers as are hereinafter provided. All entries made in such books shall be numbered in a consecutive numerical series which shall commence and terminate with the year, a fresh series being commenced at the beginning of each year. Whenever any instrument, for the registration of which application may be made, refers to real and personal property, it shall be entered in Book No. 3 and also in Book No. 1 or 2 as the case may be.

XXIV. At the close of each year, two indices shall be prepared for each Register, one containing the names of all persons mentioned in the instrument registered as parties thereto, and the other the names of all places so mentioned. These names shall be entered in alphabetical order, and shall show the page in the Register on which the names entered in the indices appear.

XXV. Every instrument presented for registration shall be entered in its appropriate book according to the order of its presentation, and shall be numbered accordingly. The entry made in the Register shall show the year, month, day, and hour of presentation, the species of instrument presented for registration, the names of the parties to the instrument in full, and the names in full of any persons who may have testified to the identity of the parties to the instrument, after which the instrument shall be transcribed in full. To every entry made as is above prescribed, the signatures of the parties to the instrument shall be taken, as well as the signatures of any person who may have testified to the identity of such parties, and the Deputy Registrar shall affix his own signature to the entry, and such signature shall be evidence that the parties to the instrument, and the persons who testified to the identity of such parties, actually appeared before such Deputy Registrar and registered such instrument or testified to such identity.

XXVI. The instrument shall then be returned to the party who may have presented the same for registration, with an endorsement inscribed thereon, showing

the date of registration, the number of the book in which such registry shall have been made, and the page of the book on which such entry shall appear, which endorsement shall be certified by the seal and signature of the Deputy Registrar; and the instrument thus endorsed shall be sufficient proof, on the production thereof in any Court of Justice, that such instrument has been duly registered.

XXVII. Every instrument affecting real property presented for registration shall be presented in duplicate; and the Deputy Registrar, after satisfying himself by careful examination that both copies are in every respect and particular alike, shall, within twenty-four hours after receiving such instrument, and returning one copy thereof endorsed as provided in Section XXVI. of this Act to the party who presented the same, transmit the other copy to the District Registrar, with a transcript of the entry made in the Register as hereinbefore provided, such copy and such transcript being attested by the official seal and signature of such Deputy Registrar; provided that it shall not be necessary to transmit a copy of the transcript of the instrument entered in the Register.

On the receipt of such copy and transcript, the District Registrar shall enter the same in the District Register and indices, in the manner hereinbefore provided for Deputy Registrars, and shall, within twenty-four hours after making such entry, transmit an exact copy thereof to the General Register Office.

XXVIII. Any person wishing to register a will, a codicil to a will, or any instrument giving authority to his widow to adopt a son after his decease, shall deliver such will or codicil or such instrument in a sealed cover superscribed with the name of the depositor and the nature of the instrument to the District Registrar within whose jurisdiction such person may reside and the identity of such person shall, if necessary, be proved as provided in Section XIV. of this Act.

XXIX. Every District Registrar shall, in addition to the Books prescribed in Section XXIII. of this Act, keep two Books, to be entitled—

Register of deposits of wills, and codicils to wills and instruments giving authority to adopt.

Register of wills, codicils, and instruments giving authority to adopt.

XXX. On receipt of such sealed cover superscribed as is above provided, the District Registrar shall enter the same in the Register of deposits of wills and instruments giving authority to adopt, transcribing therein the superscription on such sealed cover, and noting in the Register and on the cover the year, month, day, and hour of such receipt, together with the name of the depositor and the names of the persons testifying to the identity of such depositor, and shall then place such sealed cover in a strong fire-proof box, to be supplied by Government for that purpose.

XXXI. Whenever on the death of any depositor of any sealed packet, application may be made to any District Registrar to deliver up such packet, such District Registrar, after satisfying himself that such depositor is dead, shall, in the presence of the person or persons making such application, open such sealed packet, and shall enter an exact copy thereof in the Register of wills, codicils, and instruments giving authority to adopt; and such copy so made shall be received in any Court of Justice as the will, codicil, or instrument of the depositor deceased. After a copy of such will, codicil, or instrument shall have been entered in the Register, the original shall be delivered to any person or persons applying for the same, his or their receipt being taken for the same.

XXXII. On the receipt in the General Register Office of any transcript of any entry made in any Register by any District Registrar, the same shall be entered in the Book No. 1, 2, or 3 as the case may be.

XXXIII. An appeal shall lie from any proceeding of any Deputy Registrar under this Act, if presented to the District Registrar within thirty days after the performance of the act appealed against; and the District Registrar shall have authority to call before him the parties to the instrument, in connection with the registration of which such appeal has been made, the persons who testified to the identity of such parties, and any other person whose evidence, in the opinion of such District Registrar, may be necessary to a right understanding of the matter in appeal; and the decision of such District Registrar on such appeal shall be final. For procuring the attendance of parties and witnesses, the District Registrar may exercise any or all the powers given to any Judge for procuring the attendance of witnesses by any law now in force or that may hereafter be enacted.

XXXIV. The Registers in the General Register Office and in the Offices of the District and Deputy Registrars, shall be at all times open to inspection by any person applying to inspect the same, and certified copies of any entry in such Registers shall be given to all persons applying for such copies. A fee of eight annas shall be paid by any person applying to inspect any Register before such Register is opened to his inspection; and a fee of one Rupee over and above the charge of making the transcript shall be paid by every person requiring a copy of any entry in any such Register. The charge to be made for making copies of entries in the Registry shall be regulated from time to time by the General Register Office.

XXXV. Priority of title shall be given to instruments affecting immovable property in the date of their registration; and when two or more instruments are presented for registration at the same time, they shall take precedence according to the date of their execution. But as delay may occur in the negotiation of a sale or other contract, and by reason of the absence of parties the written transfer of property may be delayed, any person may, after the operation of this Act shall have commenced, execute and register a caveat which shall have the effect of preventing the registration of any instrument within the period of six months from having any effect as against an instrument to be registered within such period by the party in whose favour the caveat may have been given. Any instrument registered within six months after such caveat shall have been granted, by the party in whose favour such caveat was entered, shall be entitled to the same preference and advantage as if such instrument had been registered at the time when such caveat was entered.

XXXVI. Every caveat entered as provided in the last preceding Section, shall be copied in the Register, and entered in the Index to the Register, as though it were the complete instrument for the protection of which it may have been entered.

XXXVII. All claims founded on registered instruments not affected by other instruments subsequently registered, or by decrees of Court or public sales, shall be enforced on application to the Court having jurisdiction in the matter of such instruments, on a miscellaneous petition. But if it be found that the instrument is not conclusive as to the effect to be given thereto, or that judicial inquiry to warrant the enforcing the same is otherwise necessary, the party making the application shall be referred to a Civil action.

XXXVIII. No party to a registered instrument, sought as above to be enforced, and no heir, representative, or assign of such party, shall be allowed to dispute the act ascribed to such party in such instrument, or the obligation attaching to him thereunder.

XXXIX. Nothing in this Act shall be held to affect the right of Government to its Revenue, or to extend to Bills of Exchange, or to any other negotiable instruments or mercantile documents, or to written agreements known as pottahs and kuboolets between landlords and their tenants, or to contracts between ryots and others for the cultivation or delivery of Indigo plant.

XL. No discharge of any contract for value, no discharge of any claim for or upon money or other moveable property, save what may arise from a running account or partnership, conferred, granted, or entered into, from and after the period of six months from the passing of this Act, shall

be valid, unless the same be endorsed on the instrument on which such claim is founded.

XLI. The provisions of this Act shall not be in force in any place within the jurisdiction of the Courts established by Royal Charter.

XLII. In the construction of this Act, unless the contrary appear from the context, the word "transfer" shall import every kind of instrument by which any property or interest therein is alienated, conveyed, assigned, or transferred, or given absolutely, or partially, or conditionally, or on the happening of any future event or contingency, or on the failure to do any act, or pay any money, or by way

of mortgage or pledge; and words importing the singular number shall include the plural number, and words importing the plural number shall include the singular number; words importing the masculine gender shall include females.

M. WYLIE,
Clerk of the Council.

ACT No. XV. of 1859.—Goozerathee.

सन १८५९ नो आक्ट १५ मो.

इंडियानी लेजिस्लेटिव कौंसिले ठराव्यो ते, गवरनर जनरले सन १८५९ ना मे महिनानी १७ मी तारिखे मंजूर क्यो.

नवी युक्ति काढनारने अनन्य ग्राह्याधिकार आपवा बावतनो आक्ट.

“हिंदुस्थाननो राजकारभार चलाववा बावत नियम ठराववा विशेनो आक्ट” एवो राणीना राजनां १७ मे वेंपे स्टायट्यूट ठयो छे ते स्टायट्यूट प्रमाणे राणीनी मंजूरी अगाउथी लीधावगर तथा प्रसिद्ध कन्यावगर इंडियानी लेजिस्लेटिव कौंसिले “नवी युक्ति काढनाराओने अनन्य ग्राह्याधिकार आपवा बावतनो आक्ट” एवो सन १८५६ नो ६ श्लो आक्ट ठराव्यो वास्ते; अने राणीनी मंजूरी अगाउथी लीधावगर सन १८५६ नो ६ श्लो आक्ट ठराववानो अधिकार इंडियानी लेजिस्लेटिव कौंसिलने नयी एतुं राणीना “ला” “आफिसरे” अनुमत आप्युं, अने ईस्ट इंडिया कंपनीना कोर्ट डरेक्टरने कायदा प्रमाणे अधिकार छे ते अधिकार उपरथी ते-ओए सन १८५६ नो ६ श्लो आक्ट नामंजूर क्यो, अने ते नामंजूर करवानी वात तेओए इंडियाना गवरनर जनरल इन् कौंसिलने जणावी, त्यारे सदहूँ आक्ट सन १८५७ ना ९ मा आक्ट उपरथी रह क्यो वास्ते; अने नवी “म्यान्युफ्याक्चर”नी युक्ति काढनाराओने उत्तेजन मळवावास्ते तेओए काढेली नवी युक्ति बावत तेओने हिंदुस्थानमां अवग्य ग्राह्याधिकार मळे, अने सदहूँ आक्ट प्रमाणे अनन्य ग्राह्याधिकार मळ्यो होय ते कायम राखवो ए योग्य छे, वास्ते हेठळ लख्या प्रमाणे ठराव्युं छे. (आ आक्ट ठराववा बावत सदहूँ स्टायट्यूट प्रमाणे राणीनी मंजूरी अगाउथी लीथी छे तथा प्रसिद्ध करी छे.)

१. हरकई नवी “म्यान्युफ्याक्चर”नी युक्ति जे मांगसे काढी होय तेणे ते नवी काढेली युक्तीनी तपसील दाखल करवानी परवानगीसारू इंडियाना गवरनर जनरल इन् कौंसिलने अर्जी करवी; सदहूँ प्रमाणे अर्जी करवी ते आ आक्टने जोडेलो परिशिष्टमां लखेला फर्मा प्रमाणे, अथवा मंजूर प्रमाणे लखीने करवी; तथा ते उपर अरजदार, अथवा अरजदार हिंदुस्थानमां नही होय तो तेना मुखत्यार वकाले सही करवी; अने ते अर्जीमां अरजदारनुं नाम, तथा धंवां, तथा रेहेंवानुं ठेकाणुं, तथा नवी काढेली युक्तीनो प्रकार लखवो.

२. सदहूँ प्रकारनी अर्जी आव्या पछी गवरनर जनरल इन् कौंसिल नवी काढेली युक्तीनी तपसील दाखल करवानो अरजदारने हुकम आपवाने मुखत्यार छे.

३. सदहूँ प्रकारनो हुकम आप्यानी आगमच चोक्सी करीने रिपोर्ट करवासारू हरकोई मांगसने, अथवा मांगसोने ते अर्जी सोंपवानो अधिकार इंडियाना गवरनर जनरल इन् कौंसिलने छे. अने ते मांगसने अथवा मांगसोने चोक्सी करीने रिपोर्ट करवावावत योग्य “फी” मळवानो हक छे. ते “फी” अरजदार आपवी. ते “फी” नी रकमबावत तकरार पडे तो इनसाफनी वादशाही सुप्रीम कोर्टना जडजे संक्षेप रीते काम चलावीने ते रकम ठराववी.

सदहूँ हुकमनी तारिखथी छ क्यालेंडर महिनानी अंदर अरजदार पोते नवी काढेली युक्तीनी तपसील आ आक्टमां आगळ कद्या प्रमाणे दाखल करावशे तो, तपसील दाखल

उद्देश.

नवी काढेली युक्तीनी तप-
सील दाखल करवानी परवान-
गीसारू युक्ति काढनाराए अर्जी
करवी ते बावत.

अर्जीना फर्मा वगरे बावत.

तपसील दाखल करवाना
हुकम बावत.

चोक्सी करीने रिपोर्ट करवा
सारू अर्जी सोंपवाना अधिकार
बावत.

तपसील दाखल कन्यानी
तारिखथी चौद वरस सुधी
अनन्य ग्राह्याधिकार अरजदारने
छे ते बावत.

* आ शब्दना अर्थसारू ६८ मी कलम जुओ.

कराव्यानी तारिखती चौद वरस सुधी, अने पेहेलेनां चौद वरस पछी वधारे मुदत मळी होय तो ते मुदत सुधी, नवी काहाडेली युक्तीची हिंदुस्थानमां पदार्थ वनाववानो, तथा हिंदुस्थानमां ते नवी युक्ति वेचवानो, तथा तेनो उपयोग करवानो, तथा ए प्रमाणे करवानो मुखत्यारे बीजाने आपवानो अनन्यग्राह्याधिकार अरजदारने, तथा तेना “एक्सच्यूटरो”ने, अथवा “आडमिनिस्ट्रेटरो”ने, अथवा “आसैनीओने” छे एम समजवुं. आ कलम उपरती आपेला अनन्य ग्राह्याधिकारनी मुदतनां १३ वरस बीतीगयां पछी, अने साडोतर वरस थयांनी अगाऊ हरकोई वखते नवी युक्ति काढनार अर्जी करे तो योग्य देखाय ते प्रमाणे घणांमां घणी बीजी चौद वरसनी मुदत आपवानो अधिकार इंडियाना गवरनर जनरल इन् कौंसिलने छे.

अनन्यग्राह्याधिकारनी मुदत वधारवाबावत.

तपसील दाखल करवाना हुकममां सरतो नांखवानो अधिकार छे ते बावत.

५. तपसील दाखल करवा बावतना, अथवा सदहू प्रमाणे अनन्य ग्राह्याधिकारनी मुदत वधारवा बावतना हुकममां पोतने योग्य देखाय तेथी सरतो, तथा करार नांखवानो इंडियाना गवरनर जनरल इन् कौंसिलने अधिकार छे.

तपसील लखेली जोईये, तथा तेमां नवी युक्तीनो प्रकार लख्यो जोईये ते बावत.

६. नवी काहाडेली युक्तीनी तपसील आ आवट प्रमाणे दाखल करवी होय ते लखेली जोईये, अने ते उपर अरजदारनी सही जोईये, तथा ते उपर नवी युक्तीनो प्रकार, तथा ते कई रीते चलाववी, ए तेमां विशेषे करीने लख्युं जोईये.

अर्जी तथा तपसील सर-
कारना सेक्रेटारीने आपवा बावत.

७. तपसील दाखल करवाना परवानगी बावतनी अर्जी तथा आ आवट प्रमाणे दाखल करवाना तपसील इंडियाना “होम डिपार्टमेंट”मांनो सेक्रेटारीने आपवी; अने दरएक अर्जी जोडे, तथा तपसील जोडे आ आवटने जोडेलां परिशिष्टमां लखेला फर्मा प्रमाणे, अथवा तेवा मजकूर प्रमाणे लखेलो इकरार अरजदारनी सहीनो जोईये; अने नवी युक्तीनो काढनार हिंदु-स्थानमां नही होय तो, जे मुखत्यार अर्जी आपशे, अथवा तपसील दाखल करशे तेनी सहीनो इकरार अर्जी तथा तपसीलनी जोडे जोईये; अने ते मुखत्यारनो इकरार सदहू परिशिष्टमां लखेला फर्मा प्रमाणे, अथवा तेथी मतलबनो जोईये; ते इकरारनी मतलब नीचे मुजब जोईये, एटले नवी युक्ति काढनारनो जे इकरार छे ते उपर तेनी सही छे, अने तेमांनो मजकूर खरो छे एवुं म्हने खचीत लागेछे. सदहू प्रकारनी अर्जी, तथा तपसील आपवानी तारीख ते दर-एकनी पीठ उपर लखवी, अने ते तारीख सेक्रेटारीनी कचेरीनां दप्तरमां पण लखवी.

अर्जी वगैरेनी जोडे इकरार जोईये ते बावत.

अर्जी आप्यानी तारीख अर्जीनी पीठ उपर लखवा बावत.

८. कोई मांगस आ आवट प्रमाणे इकरार आपशे तेमां ते जांणी जोईने तथा लालच-थी खोटो मजकूर लखशे तो तेणे खोटा समनो गुन्हो कऱ्यो एवुं समजवुं; अने तेनी उपर ते प्रमाणे काम चलाववुं. अने गुन्हो साबित थयापछी तेने शिक्षा करवी.

इकरारमां खोटो मजकूर लख्यो होय तो खोटा सम प्रमाणे सजा थशे ते बावत.

“फी” आप्यानी आगाऊ तपसील दाखल करवी नही ते बावत.

९. चौकसी करीने रिपोर्ट करवा बावत जे मांगसने अथवा मांगसने अर्जी सोंपि होय तेनी “फी” आपवानी होय ते “फी” सुद्दां आ आवट उपरती आपवानी सपळी “फी” अरज-दार आपे त्यांहांसुधी तपसील दाखल करवी नही.

तपसीलोनो नकलो पोंहोंचाडवा तथा वेंहेंचवा बावत.

१०. दाखल करवासारू तपसील आपवी वखते आरजदारो सदहू सेक्रेटारीने ते तप-सीलनी पांच नकलो पोंहोंचाडवी ते नकलोमांथी,

एक नकल बंगाल सरकारना सेक्रेटारीओमांथी एक सेक्रेटारीने मोकलवी, अने तेणे ते दाखल करवी;

एक नकल मद्रास सरकारना सेक्रेटारीओमांथी एक सेक्रेटारीने मोकलवी, अने तेणे ते दाखल करवी;

एक नकल मुंबई सरकारना सेक्रेटारीओमांथी एक सेक्रेटारीने मोकलवी, अने तेणे ते दाखल करवी;

एक नकल आग्रा सरकारना सेक्रेटारीओमांथी एक सेक्रेटारीने मोकलवी, अने तेणे ते दाखल करवी.

जे एक रुपियो "फी" आपे तेने जोवा देवासारू सदहू प्रत्येक सेक्रेटरीनी कचेरीमा सदहू प्रकारनी तपसीलानी नकलो योग्य वखते खुली राखवी.

जोवासारू खुली राखवा बावत.

११. इंडिया सरकारना सदहू सेक्रेटरीनी कचेरीमा एक चोपडी राखवी; तेमा सदहू प्रकारनी अर्जी तथा तपसील, अने सदहू प्रकारनी अर्जी बावत, अथवा ते अर्जीमा लखेली नवी काहाडेली युक्ति बावत थयेलो हुकम दाखल करवो. सदहू प्रकारनी चोपडीमा तपसील जे अनुक्रमे दाखल थाय ते अनुक्रम प्रमाणे प्रत्येक तपसील ठपर नंबर मांडवो. अने सदहू प्रकारनी चोपडीमा प्रत्येक तपसीलनी वारनिशी थाय तेना हासिआ उपर, नवी काटेली युक्ति बावत थयेलो प्रत्येक हुकम टांकी राखवो. अने १४ मी कलमना ठराव प्रमाणे अर्जी, अथवा यादी, अथवा दुरस्त करेली तपसील दाखल थाय ते पण टांकी राखवी.

अर्जी तथा तपसील वगेरे नोंधनी चोपडी बावत.

१२. जे एक रुपियो "फी" आपे तेने जोवा देवासारू सदहू चोपडी, अथवा तेनी नकल योग्य वेळाप खुली राखवी; अने तेमांनी कोई वारनिशीनी नकल कोई माणसः मागे अने नकल करवानो खर्च आपे तो सदहू सेक्रेटरीए पोतानी सही करीने तेने नकल अपाववी.

नोंधनी चोपडी जोवा बावत नोंधनी सही करेली नकल अपावाबावत.

१३. सदहू प्रकारनी सही करेली नकल जे दस्तावेजनी होय ते दस्तावेजनी ते नकल प्रथम दर्शनी पुरावो छे एम समजवुं.

सही करेली नकल प्रथम दर्शनी पुरावो छे ते बावत.

१४. तपसील दाखल कन्यापछी अरजदारने एवं मानवानो सबब होय के म्हारी अर्जीमा, अथवा तपसीलमा चूकथी, अथवा भूलथी खोटो मजकूर लखायो छे, अथवा पोतानी अर्जीनी तारिखे जे नवुं नहीं हतुं ते अथवा जे पोते नवुं शोधी काहाड्युं नथी ते दाखल थयुं छे, अथवा ते तपसीलमा फलांगी खामी छे, अथवा अपूर्णता छे, तो ते चूक, अथवा खामी, अथवा अपूर्णता बताववा बावतना मजकूरनी यादी, अथवा में नवी युक्ति काहाडी छे एवं कहुं होय तेनो फलांगो भाग में काहाड्यो नथी एवा मजकूरनी यादी दाखल करवानी परवानगी बावत गवरनर जनरल इन् कौंसिलने अर्जी करवाने ते अरजदार मुख्त्यार छे; अथवा तपसीलमा खामी, अथवा अपूर्णता होय त्यारे तपसील दुरस्त करीने दाखल करवानी परवानगी बावत अर्जी करवाने ते मुख्त्यार छे. ते चूक, अथवा खामी, अथवा अपूर्णता केम थई ते वात, अने ते कपटथी करी नथी ते वात ते अर्जीमा लखवी, अने ते अर्जीनो मजकूर म्हारी माहितगारी तथा समजण प्रमाणे खरो छे एवो अरजदारनी सहीनो इकरार, अथवा ते हिंदुस्थानमा नहीं होय तो तेना मुख्त्यारनी सहीनो इकरार अर्जी साथे जोईये. ते अर्जी आब्या पछी ते यादी, अथवा दुरस्थ करेली तपसील दाखल करवानो हुकम करवाने गवरनर जनरल इन् कौंसिल मुख्त्यार छे. १० मी, ११ मी, १२ मी, अने १३ मी कलमना ठराव तपसीलने लागू छे ते सघळा ठराव, आ कलममा कहेली अर्जीओने, तथा हुकमोने, तथा यादीओने, अथवा दुरस्त करेली तपसीलने लागू छे एवं समजवुं. दुरस्त करेली तपसील आ आक्टना ठराव प्रमाणे दाखल करी एटले तेनुं फळ, पेहेलां दाखल करेली तपसीलनां फळ सरखुंज छे एवं समजवुं, पण अनन्य ग्राह्याधिकार बावत थयली फरियादीओ अथवा चलिङ्गां कामो ते दुरस्त करेली तपसील दाखल करती वखते चालू होय ते बावत समजवुं नहीं; अने वळी एवं ठराव्युं छे के पेहेलां मेळवेला अनन्य ग्राह्याधिकारनी मुद्दत, दुरस्त करेली तपसील ठपरथी वषे छे अथवा ते अधिकार वषे छे एवं समजवुं नहीं.

दुरस्त करेली तपसील दाखल करवानी परवानगी बावत कये कये प्रसंगे अर्जी करवानो अरजदारने अधिकार छे ते बावत.

दुरस्त करेली तपसीलनुं फळ.

१५. नवी युक्ति कंई उपयोगी नहीं होय, अथवा

तपसील दाखल करवानी परवानगी बावत अर्जी आपती वखते नवी काटेली युक्ति आ आक्टना अर्थ प्रमाणे नवी नहीं होय, अथवा

नवी युक्ति कंई उपयोगी नहीं होय, अथवा नवी काटेली युक्ति नवी नहीं होय, अथवा

अरजदार नवी युक्तिनो काढनारो नहीं होय, अथवा

अरजदार काढनार नहीं होय, अथवा

दाखल करेली तपसीलमा, अथवा तपसील दुरस्त करी होय तो तेमां नवी युक्तिनो प्रकार, तथा ते केम चलाववी ते बावत विशेषे करीने लख्युं नहीं होय, अथवा

युक्तिनो प्रकार तपसीलमां लख्यो नहीं होय, अथवा

अर्जीमां, अथवा तपसीलमां जाणी जोईने अथवा कपटथी खोटो मजकूर लख्यो होय तो

नवी युक्तिबाबतनी असल अर्जीमां अथवा पाछळथी करेली अर्जीमां, अथवा असल तप-सीलमां अथवा दुरस्त करेली तपसीलमां जाणी जोईने अथवा कपटथी खोटो मजकूर लख्यो होय तो

कोईने अनन्य ग्राह्याधिकार मळशे नहीं.

आ आक्ट प्रमाणे अनन्य ग्राह्याधिकार मळवानो दावो कोईनोज चालशे नहीं.

अनन्य ग्राह्याधिकार लोकोने अपकारक वगेरे छे एवुं सरकार ठरावशे तो ते बंध थशे.

अथवा करार तोखानी वात साबित थयाना सबबथी ते बंध छे एवुं सरकार ठरावशे त्यारे बंध थशे.

१६. आ आक्टप्रमाणे आपेलो अनन्य ग्राह्याधिकार, अथवा ते चलाववानी रीत राज्ये अपकारक अथवा लोकोने वाधक छे एवुं इंडियाना गवरनर जनरल इन् कौंसिल ठरावशे तो ते अधिकार बंध थशे एम समजवुं; अथवा जे विशेष करार उपरथी अरजदारने तपसील दाखल करवानी परवानगी आपी होय, अथवा अनन्य ग्राह्याधिकारनी मुद्दत वध्दरी होय ते करार तोड्यो एवुं इनसाफनी बादशाही कोर्टनी खात्री थाय ते रीते साबित थाय, अने त्यारपछी ते अनन्यग्राह्याधिकार बंध एवुं इंडियाना गवरनर जनरल इन् कौंसिल ठरावे त्यारे ते अनन्य ग्राह्याधिकार बंध थशे.

नवी युक्ति लावनारे ते युक्ति पोतानी जाते काढी नहीं होय तो तेने ते युक्ति काढनारो समजवो नहीं.

१७. नवी काहाडेली युक्ति हिंदुस्थानमां लावनारे पोतानी जाते ते युक्ति काढी नहीं होय तो, आ आक्टना अर्थ प्रमाणे तेने ते युक्तियो खरेखरो काढनारो समजवो नहीं.

नवी युक्ति काढनारो परदेशी होय ते बाबत-

१८. परदेशी मांणस परमुलकमां रेहेतो होय, अथवा नहीं होय, तेने आ आक्टप्रमाणे तपसील दाखल करवानी परवानगीविशे अर्जी करवानो अधिकार छे.

पोतानी तपसील दाखल करवानी परवानगी सारू अर्जी करवानी आगमच नवी युक्तियो युनैटेड किंगडममां, अथवा हिंदुस्थानमां लोको उपयोग करता नहीं होय, अथवा तेमने तेनी माहितगारी नहीं होय तो, ते आ आक्टना अर्थ प्रमाणे नवी युक्ति छे एम समजवुं.

१९. तपसील दाखल करवानी परवानगी सारू अर्जी करवानी वखतनी आगमच नवी युक्तियो हिंदुस्थानमां, अथवा युनैटेड किंगडम आफ ग्रेट ब्रिटन तथा आर्लैंडना कोई भागमां लोको उपयोग क्यो नहीं होय, अथवा ते युक्ति बाबत छाप्याथी, अथवा लख्याथी, अथवा थोडुं छाप्याथी अने थोडुं लख्याथी ते युक्ति हिंदुस्थानना अथवा युनैटेड किंगडमना कोई भागमां लोकोनां जाण्यांमां आवी नहीं होय तो ते युक्ति आ आक्टना अर्थ प्रमाणे नवी छे एम समजवुं. तपसील दाखल करवानी परवानगी बाबत अर्जी करवानी आगमच नवी युक्ति लोकोपयोगमां आवी होय अथवा ते बाबत लोकोने माहितगारी होय, ते माहितगारी नवी युक्तियो काढनार नहीं जाणे तेम चोरिथी, अथवा तेने दगो करिने थई होय, अथवा नवी युक्ति काढनारने दगो करिने, अथवा विश्वासघात करिने ते नवी युक्ति लोकोने जगावी होय तो, आ कलम प्रमाणे ते लोकोपयोगमां आवी छे अथवा ते बाबत लोकोने माहितगारी थईछे एवुं समजवुं नहीं; पण एवुं ठराव्युं छे के नवी युक्तियो सदहू प्रमाणे लोको उपयोग करवां लाग्या त्यारपछी छ "क्यालेंडर" महिनानी अंदर नवी युक्ति काढनारए पोतानी तपसील दाखल करवानी परवानगी सारू अर्जी करवी; अने सदहू प्रमाणे लोको उपयोग करता होय तेमां तेणे अगाऊ पोतानो रुकार आपेलो नहीं जोईयें; वळी एवुं ठराव्युं छे के नवी युक्ति काढनारे, अथवा तेना चाकरोए, अथवा तेना मुखत्यारोए, अथवा तेनी लखेली परवानगी उपरथी बीजा कोई मांणसे नवी युक्ति तेनी अर्जीनी तारीख पेहेलां घणांमां घणां एक वरस सुधी लोकोमां चलावी होय तो ते आ आक्टना अर्थ प्रमाणे लोकोपयोगमां आवी एम समजवुं नहीं.

नवी युक्तियो माहितगारी दगाथी थई होय ते बाबत-

विशेषठराव-

नवी युक्ति काढनारे तेने उपयोग लोकोमां कीथो होय तो शुं समजवुं ते बाबत.

नवी युक्ति काढनारने अंग्रेजी बादशाही सनद मळ्या पछी तेणे आ आक्ट ठन्यानी तारिखथी, अथवा बादशाही सनदनी तारिखथी १२ महिनानी अंदर अर्जी करी जोइये ते बाबत.

२०. नवी काढेली युक्तियो तपसील दाखल करवानी परवानगी सारू आ आक्ट प्रमाणे अर्जी करवानी वखतनी आगमच ते युक्ति काढनारने युनैटेड किंगडममां, अथवा तेना कोई भागमां तेना अनन्य कार्यने उपयोग करवा बाबत बादशाही सनद मळी होय ते आ आक्ट ठन्या पछी बार "क्यालेंडर" महिनानी अंदर, अथवा सदहू प्रकारनी सनद मळ्यानी तारिखथी बार "क्यालेंडर" महिनानी अंदर इंडियाना गवरनर जनरल इन् कौंसिलने ते नवी युक्तियो तपसील दाखल करवानी परवानगीसारू अर्जी करे तो, ते नीचे लखेले प्रसंगे आ आक्टना अर्थ प्रमाणे नवी युक्ति छे एम समजवुं, एटले तपसील दाखल करवानी परवानगी बाबत आ आक्ट प्रमाणे अर्जी करवानी वखतनी आगमच युनैटेड किंगडमना, अथवा हिंदुस्थानना

कोई भागमा नवी युक्तीनी लोकने माहितगारी होय अथवा लोक तेनो उपयोग करता होय, तो पण सदहू प्रकारनी सनद मळवासारू अर्जी करवानी तारिखे, अथवा ते तारिख पेहेलां हिंदुस्थानमा लोकने तेनी माहितगारी नहीं होय, अथवा लोक तेनो उपयोग करता नहीं होय तो, ते प्रसंगे आ आवटना अर्थ प्रमाणे ते नवी युक्ति छे एम समजवुं; उपर कहेली अर्जी परिशिष्टमा लखेला फर्मा प्रमाणे अथवा तेवा मतलब प्रमाणे करवी. पण एवुं ठराव्युं छे के सदहू प्रमाणे बादशाही सनद मळ्यानी वात, तथा तेनी तारीख अने ते क्यांहालगी चालशे ते मुद्दत तपसील दाखल करवानी अर्जीमा लखवी जोईये. पण वळी एवुं ठराव्युं छे के जे नवी युक्ति काठनारने सदहू प्रकारनी नवी युक्तीना अनन्य कार्येनो उपयोग करवा बावत बादशाही सनद मळी होय ते नवी युक्ति काठनारने आ आवटना ठराव प्रमाणे अनन्य ग्राह्याधिकार मळ्यो होय तो ते अधिकार सदहू प्रकारनी सनद बंध करशे, अथवा रद्द थशे एटले बंध थशे. अने सदहू प्रकारनो अनन्यग्राह्याधिकार पाछो नवेसरथी लीधा वगर सनदमा लखेली मुद्दत कर्ती वती मुद्दत सुधी ते अधिकार चालशे नहीं. एवे प्रसंगे अनन्यग्राह्याधिकार वधारेली मुद्दत सुधी नवी करी आपवानो अधिकार छे.

२१. नवी काढेली युक्तीनो उपयोग जे माणसे सन १८५५ ना जुलै महिनानी ७ मी तारिखनी अगाठ हिंदुस्थानमा कऱ्यो हशे ते माणसने ते युक्तीनो उपयोग करवानी मना करवानी हक आ आवट प्रमाणे मेळवेली अनन्यग्राह्याधिकार उपरथी ते अधिकारना मालिकने नथी.

२२. आ आवट प्रमाणे आपेलो हरकोई अनन्यग्राह्याधिकार चालू होय त्यारे नवी युक्ति काठनारनी परवानगी वगर कोई माणस सदहू युक्ति वडे पदार्थ बनावशे, अथवा ते युक्तीनो उपयोग करशे, अथवा ते युक्ति वेचशे, अथवा चलावशे, अथवा कोई माणस सदहू युक्तिवडे करेला पदार्थ प्रमाणे बनावटनो, अथवा तेना सरखो पदार्थ करशे तो, तेनी उपर नवी युक्ति काठनारनी फरियाद चालशे; पण एवुं ठराव्युं छे के जे हद्दमा फरियादनुं कारण उखन्न थयुं होय, अथवा प्रतिवादी स्थाईकनी माफक रहेतो होय ते हद्दमा जे मुख्य कोर्टने दिवानी काम बावत अवल फरियाद लेवानो अधिकार होय ते कोर्ट सिवाय बीजी कोर्टमा सदहू प्रकारनी फरियाद चालशे नहीं.

२३. सदहू प्रकारनी फरियाद थई होय त्यारे, नवी युक्तीनी तपसीलमा व्यंग छे, अथवा ते तपसील अपूर्ण छे, अथवा नवी काढेली युक्ति बावतनी असल अर्जीमा, अथवा पाळ्ळयी करेली अर्जीमा, अथवा असल तपसीलमा, अथवा दुरस्त करेली तपसीलमा जांणी जोईने अथवा कपटथी खोटो मजकूर लख्यो छे ए सबब, अथवा नवी युक्ति उपयोगी नथी ए सबब, अथवा वादी नवी युक्तीनो काठनार नथी ए सबब ते फरियादीना जवाबमा चालशे नहीं; पण हुं नवी युक्तीनो खरो काठनार छीं, अथवा आखी नवी युक्तीनो, अथवा तेना कंई भागनो उपयोग करवा बावत ते युक्ति काठनारनी पासथी म्हने हक मळ्यो छे एवुं प्रतिवादी देखाडशे तो तेनो सदहू प्रमाणे जवाब चालशे. तपसील दाखल करवानी परवानगी बावतनी अर्जी थयानी तारिखनी आगमच फरियादीनो जवाब आपनार माणसे, अथवा जे माणसनी तरफथी ते दावो करतो होय ते माणसे हिंदुस्थानमा अथवा युनैटेड किंगडमना कोई भागमा नवी युक्ति, अथवा तेना जे भाग बावत अनन्य ग्राह्याधिकार तोड्यानी साबिती करी हशे ते भाग लोकामा चलाव्यो होय अथवा तेनो वास्तविक उपयोग कऱ्यो होय तो ते प्रसंगे ते नवी युक्ति नवी नथी, ए सबब सदहू प्रकारनी फरियादीना जवाबमा चालशे; पण वाजे कोई प्रसंगे चालशे नहीं.

२४. हरकोई नवी युक्ति बावत मळेलो अनन्यग्राह्याधिकार हेठळ लखेली तकरारना सबब उपरथी, अथवा तेमांनि कोई तकरारना सबब उपरथी, आ आवटना ठराव प्रमाणे मळ्यो नथी एवुं इनसाफनी बादशाही कोर्टे शावास्ते ठरावुं नहीं एवुं कारण देखाडवा सारू हुकम थवा माटे सदहू कोर्टने दरखास्त आपवानो अधिकार सहने छे. (ते तकरारो हुकममा लखवी) ते नीचे मुजब.

ते अर्जीमा शुं लखवुं ते बाबत.

अनन्यग्राह्याधिकारनी मुद्दत.

नवी काढेली युक्तीनो उपयोग जे माणसे सन १८५५ ना जुलै महिनानी ७ मी तारिखनी आगमच कऱ्यो हशे तेनो हक कायम राखवा बावत.

अनन्यग्राह्याधिकार तोड्या बावतनी फरियाद विशे.

अनन्यग्राह्याधिकार तोड्या बावत फरियादी थई होय तो तपसीलमा, अथवा अर्जीमा व्यंग छे, अथवा नवी युक्तीमा नवाई वगरे नथी ए सबबो फरियादीना जवाबमा चालनार नथी.

अर्जीनी तारिखनी आगमच नवी युक्तीनो हिंदुस्थानमा अथवा युनैटेड किंगडममा खरे-खरो उपयोग कऱ्यो छे ए सबब सदहू प्रकारनी फरियादना जवाबमा चालशे तेबावत.

नवी काढेली युक्ति बावत अनन्यग्राह्याधिकार हेठळ लखेला सबब उपरथी मेळवेली नथी, एवुं ठराववासारू सुभीम कोर्टने अर्जी करवाबावत.

नवी युक्ति कंई उपयोगी नथी. सदहू नवी युक्ति कंई उपयोगी नथी, अथवा

नवी काढेली युक्ति नवी नथी. तपसील दाखल करवानी परवानगी सारू अर्जी आपती वखते सदहू युक्ति आ आकटना अर्थ प्रमाणे नवी नहीं हतो, अथवा

अरजदार नवी युक्तीनो काढनार नथी. अरजदार नवी काढेली युक्तीनो काढनार नथी, अथवा

तपसीलमां नवी काढेली युक्ति बाबत विस्तारे लख्युं नथी. नवी काढेली युक्तीनो प्रकार, अथवा ते केम चलाववी, ए विधे दाखल करेली तपसीलमां, अथवा तपसील दुरस्त करी होय तेमां सविस्तर लख्युं नथी, अथवा

अर्जीमां, अथवा तपसीलमां कपट कयुं छे. जे भाग नवी नथी, अथवा अरजदार जे भागनो काढनारो नथी, ते पोतानी काढेली नवी युक्तीनो भाग छे एवुं अर्जीमां, अथवा तपसीलमां, अथवा दुरस्त करेली तपसीलमां अरजदार जाणी जोईने अथवा कपटयो लख्युं छे, अथवा

अर्जीमां, अथवा तपसीलमां कपटयो खोटो मजकूर लख्यो छे. नवी काढेली युक्ति बाबतनी असल अर्जीमां अथवा पाछळथी करेली अर्जीमां, अथवा तपसीलमां, अथवा दुरस्त करेली तपसीलमां जाणी जोईने अथवा कपटयो खोटो मजकूर लख्यो छे, अथवा

नवी काढेली युक्तीना भाग बाबत तपसीलमां पुरी व्याख्या करी नथी. नवी काढेली युक्तीना कोई भागनी, अथवा ते भाग चलाववानी रीतनी व्याख्या दाखल करेली तपसीलमां, अथवा दुरस्त करेली तपसीलमां करी छे ते अधूरी छे, अने ते खामो, अथवा ओछापणुं कपटयो राख्युं छे अने तेथी लोकोनी नुकसानी छे.

नवी काढेली युक्तीना भाग बाबत सदहू प्रमाणे अर्जी करवी. २५. हरकोई नवी युक्तीना भाग बाबत मळेलो अनन्यप्राह्याधिकार हेठळ लखेली तक्रार उपरथी, अथवा तेमांनो कोई तक्रार उपरथी आ आकटना ठराव प्रमाणे मळ्यो नथी एवुं इनसाफनी वादशाही कोर्टे या वास्ते ठराववुं नहीं, एनुं कारण देखाडवा सारू हुकम थवो जोईये, एवी सदहू कोर्टेने दरखास्त आपवानो अधिकार सदहू प्रमाणे सहुने छे. (ते तक्रारो हुकममां लखवी जोईये) ते नीचे प्रमाणे.

नवी युक्तीनो सदहू भाग तेना बीजा भागथी छेकज जूदो छे. अने ते कंई उपयोगी नथी, अथवा

तपसील दाखल करवानी परवानगी सारू अर्जी आपती वखते नवी युक्तीनो सदहू भाग आ आकटना अर्थ प्रमाणे नवी नहीं हतो, अथवा

अरजदार नवी काढेली युक्तीना ते भागनो काढनार नथी, अथवा

नवी काढेली युक्तीना ते भागनो प्रकार, अथवा ते केम चलाववो ए बाबत दाखल करेली तपसीलमां, अथवा दुरस्त करेली तपसीलमां विस्तारे लख्युं नथी, अने सदहू प्रकारनी खामीथी अथवा अपूर्णपणाथी लोकोने नुकसान छे.

विशेष सरतो तोडी होय तो आडवोकेट जनरले अर्जी करवी ते बाबत.

२६. जे विशेष सरतोथी तपसील दाखल करवानी परवानगी मळी होय ते सरतोमांनो हरकोई सरत तोड्यांनो वातनी तपास, अथवा आ आकटना पाछळ लखेला अधिकार उपरथी गवरनर जनरल इन् कौंसिले अनन्यप्राह्याधिकार रद्द करवो अथवा नहीं करवो एनो संबंध बनेली बीजा कंई वात साथे गवरनर जनरल इन् कौंसिलनी नजरमां आव ते बीजा वातोनी तपास कलकत्तानी, अथवा मद्रासनी, अथवा मुंबईनी इनसाफनी वादशाही कोर्टे "इच्" (एटले मुदो) ठराव ते प्रमाणे शा सारू नहीं करवी एनुं कारण अरजदारो, अथवा तेना "एक्सच्यूटरे," अथवा "आडमिनिस्ट्रेटरे," अथवा "आसैनी" ए देखाडवुं जोईये एवो हुकम सदहू कोर्टे करवो, एवी गवरनर जनरल इन् कौंसिलनी आज्ञा उपरथी सदहू कोर्टेने अर्जी करवानो अधिकार कलकत्ता

प्रेसिडेन्सीना, अथवा मद्रास प्रेसिडेन्सीना, अथवा मुंबई प्रेसिडेन्सीना आड्कोकेट जनरलने छे; अथवा गवर्नर जनरल दन् कौंसिल बीजां जे माणसाने हुकम करये तेओने छे. सदहू प्रकारनो हुकम “आड्कोकेट” क्यो होय अने सरत तोड्यानी वात, अथवा बनेली बीजी वात कबूल नहीं करी तो सदहू “इशू” नी तपास करवानो हुकम आपने इनसाफनुं परिणाम थाय ते गवर्नर जनरल दन् कौंसिलने कोर्टे जाहेर करवुं. सदहू प्रकारना इनसाफनो खर्च, अने सदहू हरकोई बादशाही कोर्टेमां आ आक्ट प्रमाणे चालेलें कामनो खर्च कोर्टे पोतानी नजरमां आवे ते प्रमाणे अपाववो.

२७. उपरनी छेली त्रण कलमोमांनि हरकोई कलममां लख्या प्रमाणे हुकम मळ्यानी, अथवा काम चलाव्यानी “नोटिस” (एटले सूचना) आ आक्टनी ३५ मी कलमना ठराव मुजब अनन्य ग्राह्याधिकारनां मालिको दाखल जेओ लागता होय तेओने, अथवा अनन्य ग्राह्याधिकारमां फलाना फलानो भाग, अथवा संबंध छे एवुं लागतुं होय ते सघळाओने आपनी; अने बीजां कोई माणसने ते नोटिस आपवानी जरूर नहीं एम समजवुं.

२८. आ आक्टनी २४ मी, अथवा २५ मी, अथवा २६ मी कलम प्रमाणे करेली अर्जी उपरथी बनेली वात बाबत तक्रार निकळे ते तक्रारनी तपास करवासारू “इशू” मोकलवानुं सदहू बादशाही कोर्टेमांनि जे कोर्टेनी नजरमां आवे तेज कोर्टेमां, अथवा बीजी कोई बादशाही कोर्टेमां अथवा जे मुख्य कोर्टेने दिवानी मुकरदमा बाबत अवल फरियाद लेवानी हुकमत होय ते कोर्टेमां “इशू” मोकलवाने ते कोर्टे मुखत्यार छे. अने सदहू “इशू” नी इनसाफ संक्षेप रीते करवो; अने जो “इशू” बीजी कोर्टेमां मोकल्युं होय तो जे कोर्टे ते “इशू” नी इनसाफ करये ते कोर्टे पोतानो फेसलो पोतानी पासे “इशू” मोकलनारी कोर्टेने मोकलवो. इनसाफनी बादशाही कोर्टेमांनि कोई कोर्टेने “इशू” मोकल्युं हशे तो जे कोर्टे ते “इशू” नी फेसलो करये ते कोर्टे पोतानो फेसलो मोकल्युं अगाउ पोतानी पद्धती प्रमाणे तथा वहिवट प्रमाणे सदहू “इशू” नी नवेसर इनसाफ करवानो हुकम करवो, एवो ते कोर्टेने अधिकार छे. बादशाही कोर्टे सिवाय बीजी कोई कोर्टेने “इशू” मोकल्युं होय तो ते कोर्टे करेला फेसला उपर अपील चालशे नहीं; पण इनसाफनी वखते पुरावो लीओ होय ते दफतरमां दाखल करवो, अने तेनी नकल उपर जडजं सहा करीने ते उपर पोतानी नजरमां आवे तेवो शेरों लखीने “इशू” मोकलनार कोर्टेकने मोकलवो. पछी “इशू” नी इनसाफ करनारी कोर्टे फेसलो क्यो होय ते प्रमाणे चालवानो अधिकार अथवा जरूर पडे तो नवेसरथी इनसाफ करवा बाबतनो हुकम करवानो अधिकार “इशू” मोकलनारी कोर्टेने छे.

२९. आ आक्टनी २४ मी, अथवा २५ मी कलमना ठराव प्रमाणे करेली हरकोई अर्जीनी रजुआतनी वखते ते अर्जीमां लखेली हरकोई तक्रार उपरथी, सदहू बादशाही कोर्टेमांनि कोई कोर्टेने एवुं देखाय के नवी काटेली युक्तिविशे, अथवा तेना कोई भागविशे सदहू अनन्य ग्राह्याधिकार मळ्यो नहीं तो ते कोर्टे ते प्रमाणे फेसलो करवो; अने एवी अर्जीना खर्च बाबत, अने अर्जी थयाने लिधे आगळ जे खर्च थशे ते बाबत, पोतानी नजरमां वाजवी जणाय ते प्रमाणे हुकम करवो; अने फेसलो अंमलमां होय त्याहां सुधी अरजदारना, तथा तेना “एक्सक्यूटरो”नी तथा “आड्मिनिस्ट्रेटरो”नी, तथा “आसिनीओ”नी सदहू अनन्य ग्राह्याधिकार विशे दावो चालशे नहीं.

३०. सदहू प्रकारनी हरकोई अर्जीनी रजुआत पाछळी कलममां क्यो प्रमाणे थती वखते कोर्टेने एवुं लाग के अरजदार अर्जीनी तारिखनी वखते नवी युक्तीना जे भागनो काहाडनार नहीं हतो, अथवा जे भाग नवो नहीं ते भागनी व्याख्या ते अरजदारे पोतानी अर्जीमां अथवा तपसीलमां, अथवा तपसील दुरस्त करी होय तेमां लखी छे, अथवा सदहू प्रकारनी तपसीलमां कोई वात बाबत खांमी छे, अथवा अपूर्णता छे; पण ते चूक, अथवा खांमी, अथवा अपूर्णता कपटथी राखी नहीं, तो जे भागमां एवी चूक, अथवा खांमी, अथवा अपूर्णता होय ते बाद करीने वाकीना बीजा सघळा भागो विशे सदहू अनन्य ग्राह्याधिकार मळ्यो छे, अने ते खरो छे एवुं

अनन्य ग्राह्याधिकार जोडे जेओने संबंध होय ते सर्वेने काम चाल्यानी सूचना आपवी

हरकोई “इशू” नी इनसाफ करवा सारू ते बीजी कोर्टेमां मोकलवानो अधिकार सुपीम कोर्टेने छे.

नवेसरथी इनसाफ करवा बाबत.

फेसला बाबत.

खर्च बाबत.

कोर्टे तपसील सुधारवा बाबत.

विशेष ठराव-

ठराववाने कोर्ट मुखत्यार छे ; अथवा कोर्टने एवुं लागे के ते चूक, अथवा खांमी, अथवा अपूर्णता लोकने हरकत थया वगर दुरस्त थई शके छे, तो ते सघळी युक्तिविशे अनन्य ग्राह्याधिकार खरो छे एवुं कोर्टे ठरावुं; अने पोताने योग्य दिसे ते सरतो प्रमाणे ते तपसील सदहूँ भागविशे दुरस्त करवी, एवो हुकम करवानो अधिकार कोर्टने छे. अने त्यारपछी अरजदारि अथवा तेना "एक्सिच्यूटरे," अथवा "आड्मिनिसट्रेटर," अथवा "जौसेनी"ए, कोर्टे ठरावेली मुदतमां सदहूँ हुकम प्रमाणे तपसील दुरस्त करीने दाखल करवी. पण एवुं ठरावुं छे के अगाउ सेपादन करेला अनन्यग्राह्याधिकारनी मुदत दुरस्त करेली तपसील उपरथी वधशे नहीं.

अर्जीमां खोटो मजकूर कपटथी लख्यो नहीं हशे तो अधिकार बंध थशे नहीं ते बाबत.

३१. अर्जीमां नवी युक्तीनो खोटो मजकूर छे ए सबव उपरथी अनन्यग्राह्याधिकार बंध थशे नहीं; पण जाणी जोईने अथवा कपटथी खोटो मजकूर लख्यो हशे तो बंध थशे.

अधिकार रद्द छे एवा फेसला वगैरे थशे तेनी वारनिशी नौधनी चोपडीमां करवा बाबत.

३२. नवी काढेली आखी युक्ति विशे, अथवा तेना कोई भाग विशे अनन्यग्राह्याधिकार प्राप्त थयो नथी एवुं इनसाफनी सदहूँ बादशाही कोर्टोमानो कोई कोर्ट ठराके त्यारे फेसलो तथा हुकम हाजर कन्यापछी तेनी वारनिशी, पाछळ कव्वाप्रमाणे इंडिया सरकारना सदहूँ सेक्रेटरीए चोपडी राखी छे तेमां करवी; अने ते चोपडीमां तपसीलनी वारनिशी करी हशे, ते वारनिशीना हांसिआ उपर ते वारनिशी टांकवी.

दगाथी मेळवेलो अनन्य ग्राह्याधिकार नवी युक्तीना खरा काढनारने क्यारे पाछो मळशे ते बाबत.

३३. तपसील दाखल करवा बाबतनी अर्जीनी तारिखथी बे वरसनी अंदर काम चलावी-ने नवी युक्तीनो खरो काढनार, जे हद्दमां प्रतिवादी स्थाइकनी मिसाले रेहेतो होय ते हद्दमां दिवानी मुकरदमा बाबत जे कोर्टनी हकुमत चालती होय ते मुख्य कोर्टनी खात्री करशे के अरजदार नवी युक्तीनो काढनार नथी, अने अर्जी करती वखते तेने मालुम हतुं अथवा सारा सबबथी ते जाणतो हतो के युक्तीना खरा काढनारनी साथे लुच्चाई करीने, अथवा दगो करीने, अथवा खरा काढनारे एने अथवा जेनी पासेथी एने माहितगारी थई तेने भरोसो राखीने कहेला मजकूर उपरथी युक्तीनी एने अथवा बीजां कोई मांगसने माहितगारी थई छे, तो आ आवट प्रमाणे मळेलेो अनन्य ग्राह्याधिकार नवी युक्तीना खरा काढनारने आपवानो, तथा तेथी नफो थयो होय तेनो हिसाब वतावीने ते नफो आपवानो अरजदारने हुकम करवाने ते कोर्ट मुखत्यार छे.

विगतवार मजकूर लखी आपवा बाबत.

३४. सदहूँ प्रकारनो अनन्यग्राह्याधिकार तोड्या बाबतनी हर कोई फरियादीमां वादीए पोतानी फरियादीनी अर्जी जोडे, अधिकार तोड्यांनो मजकूर विगतवार लखी आपवो; अने नवी काढेली युक्तीना अनन्यग्राह्याधिकार विशे वादीनो दावो पौहोंचतो नथी एवी तकरार करवाना सबबो होय तो ते सबबोनो विगतवार मजकूर प्रतिवादीए लखी आपवो. आ आवटनी २४ मी, अथवा २५ मी, अथवा २६ मी कलम प्रमाणे इनसाफनी सदहूँ प्रकारनी हर कोई बादशाही कोर्टने अर्जी करी होय तो जे तकरारो उपरथी काम चलाववानो अरजदारनो विचार होय ते तकरारोनो विगतवार मजकूर अरजदारो सदहूँ प्रमाणे लखी आपवो. सदहूँ प्रमाणे लखी आपेला विगतवार मजकूरमां जे पुरावो नहीं होय ते पुरावो, अधिकार तोड्यांनुं केहेता होय ते स्थापित करवा सारू अथवा सदहूँ प्रकारनो अनन्य ग्राह्याधिकार खोटो पाडवानो जे तकरारो होय ते स्थापित करवा सारू सदहूँ प्रकारनी फरियादीनी, अथवा "इशूनी" तपास थती वखते रजू करवा देवो नहीं. तपसील दाखल करवानी परवानगी विशे आपेली अर्जीनी तारिखनी आगमच नवी युक्ति सर्वने मालम हती, अथवा तेनो उपयोग सर्व करता हता, एवी तकरार होय तो जे ठेकाणें, तथा जे रीते ते युक्ति सर्वने मालम हती अथवा तेनो उपयोग सर्व करता हता ते ठेकाणां, तथा ते रीत सदहूँ विगतवार मजकूरमां लखी. पण एवुं ठरावुं छे के, उपर कव्वा प्रमाणे लखेलो विगतवार मजकूर योग्य सरतो प्रमाणे सुधारवानी वादी प्रतिवादीने परवानगी आपवाने जे कोर्टमां फरियाद, अथवा काम चालतुं होय अथवा "इशूनी" तपास थाय ते कोर्ट मुखत्यार छे.

३५. इंडिया सरकारना होम डिपार्टमेंटमांना सेक्रेटारिनी कचेरीमां एक चोपडी राखवी, चालेलीं कामनी सूचना
 जे चोपडी "फी" लीखावगर सर्वेने जोवा देवा सारू उवाडी राखवी; अने आ आक्ट प्रमाणे
 तपसील दाखल करनार दरएक मांगसे, अथवा जेने अनन्यग्राह्याधिकार मळ्यो होय तेणे
 हेठळ लख्याप्रमाणे ते चोपडीमां लखावतुं, एटले पोतानो अनन्यग्राह्याधिकार रद्द करवावावत,
 अथवा बंध करवावावत कंई काम चाल्युं होय अथवा हुकम थयो होय ते हिंदुस्थानमां फलाणे
 ठेकाणे पोंहोचाडयो एवुं लखावतुं, अने सदहू प्रमाणे लखेला मजकूरनी टाप तपसील लखी
 होय तेना हांसिआ उपर लखाववी; अने ते ठेकाणाने बदले हिंदुस्थानमांनुं बीजुं कोई ठेकाणुं
 वखते वखते लखाववानो तेने अधिकार छे; पण ते ठेकाणांवावत उपर क्हा प्रमाणे मजकूर
 लखीने टाप लखाववी जोईये. सदहू प्रकारनी चोपडीमां लखेले ठेकाणे अथवा (ते चोपडीमां
 ते ठेकाणाने बदले बीजुं ठेकाणुं नोंधुं होय तो) जे ठेकाणुं शेवट नोंधुं होय ते ठेकाणांना
 रहेनार हरकोई मांगसने, अथवा ते ठेकाणुं जेने स्वाधीन होय तेने सदहू प्रकारना हुकमनी
 अथवा चालेलीं कामनी नकल आपिने ते ठेकाणे मुकी एटले ते हुकम पूरी रीते पोंहोचाडयो
 एवुं समजतुं. सदहू ठेकाणे कोई मांगस रहेतो नहीं होय, अथवा ते ठेकाणुं कोई मांगसने
 स्वाधीन नहीं होय, अथवा ते ठेकाणुं सदहू कोर्टनी हकुमतनी हद्दमां नहीं होय तो
 सदहू प्रकारनो हुकम सदहू प्रकारनां मांगसने ते ठेकाणे डाकमां नोंधेलां पत्रनी मारफते
 मोकलनो; अने सदहू प्रकारनुं मांगस सदहू प्रकारनी नोंध करवानी अथवा कराववानी गफलत
 करशे तो सदहू प्रकारना हुकमनी, अथवा चालेलीं कामनी नकल, सदहू कोर्टनो जे भाग
 लोकौनी नजरे सहेज पडे ते भागउपर, अथवा कोर्ट फरमावे तेवी बीजी रीते चौहोडी
 एटले सदहू हुकम पोंहोचाडयो एवुं समजतुं.

३६. सन १८५६ नो ६ हो आक्ट रद्द कन्यां पेहेलां तेना ठराव प्रमाणे दाखल करेली
 अर्जी तथा तपसील बावत, अने ते आक्ट उपरथी, अथवा ते आक्ट संबंधी जे कामो चाल्यां
 होय ते वावत, तथा ते आक्ट ज्यांहांसुधी अंमलमां हतो त्यांहां सुधीमां ते आक्ट प्रमाणे जे
 वात करी होय ते वातवावत ते आक्ट हेठळ लख्या प्रमाणे चालशे, एटले "इंडियानो
 राज्य कारभार चलाववासारू नियम ठराववा बावतनो आक्ट" एवो राणिनां राज्यनां सत्तरमां
 वर्षमां "स्टाट्यूट" ठय्यो छे ते "स्टाट्यूट" प्रमाणे राणिनी मंजूरी सन १८५६ नो ६ हो आक्ट
 ठय्यां पेहेलां ते आक्ट ठराववा बावत लीधी होत तथा प्रसिद्ध करी होत अने ते आक्ट रद्द
 थयो नहीं होत तो जेम चालते तेम चालशे. अने सदहू आक्ट प्रमाणे अनन्यग्राह्याधिकार
 मेळ्ळ्यो होय तेनी मुद्दत आ आक्ट उपरथी वधारी छे, अने ते आ आक्ट ठय्यांनी तारिखथी
 चौद वरस पूरां थशे त्यांहांसुधी चालशे. नवी युक्ति लावनार तेनो खरो काढनार नहीं होय
 तेणे सदहू आक्ट उपरथी अनन्यग्राह्याधिकार संपादन कन्यो होय ते अधिकार आ आक्ट
 ठय्यांनी तारिखथी वे वरसनी अंदर नवी युक्ति हिंदुस्थानमां चालू थई हशे तो उपर कहेला
 आक्टनी १६ मी कलमना ठराव प्रमाणे बंध थशे नहीं.

केटलीएक विगतो दाखल
 थई होय, तथा कामो थयां होय
 ते वावत सन १८५६ नो ६
 हो आक्ट कायम रहेशे.

३७. आ आक्टना ठराव प्रमाणे तपसील दाखल करवानी परवानगी वावतनी, अथवा
 अनन्यग्राह्याधिकारनी मुद्दत वधारवा बावतनी अर्जी सो रुपियानी छापना कागळ उपर लखवी,
 अथवा छपाववी.

अर्जीने सारू छापना कागळ
 वावत.

३८. आ आक्टमांना हेठळ लखेला शब्दोनो तथा वाक्योनो अर्थ आ कलममां लख्या-
 प्रमाणे समजतो; पण एवा अर्थने विषय उपरथी अथवा अन्वय उपरथी वाध आवतो होय तो
 तेवो अर्थ समजतो नहीं.

अर्थ वावत.

एक वचनी शब्दोमां अनेक वचननो, अने अनेक वचनी शब्दोमां एक वचननो समास थाय
 छे एवुं समजतुं.

वचन.

लिंग.

पुहिंगी शब्दोमां स्त्रिभोनो समास थाय छे एवं समजवुं.

नवी काढेली युक्ति.

“नवी काढेली युक्ति” आ शब्दोमां सुभरावटनो पण समास थाय छे एवं समजवुं-

“म्यानुफ्याक्चर”

“म्यानुफ्याक्चर” आ शब्दमां हरकोई पदार्थ उत्पन्न करवानी अथवा तैयार करवानी अथवा बनाववानी कळानो अथवा क्रियानो, अथवा रीतनो, अने “म्यानुफ्याक्चर” वडे तैयार करेला अथवा उत्पन्न करेला पदार्थनो समास थाय छे एवं समजवुं.

छापेलुं.

“छापेलुं” आ शब्दमां शिला छापथी छापेलानो समास थाय छे एवं समजवुं.

नवी युक्ति काढनार, तथा
नवी युक्तीनो खरो काढणार.

नवी युक्ति काढनार, तथा नवी युक्तीनो खरो काढनार ए शब्दोमां नवी युक्ति काढनारना, अथवा नवी युक्तीना खरा काढनारना “एक्सिक्यूटर” नो, अथवा “आड्मिनिस्ट्रेटर” नो, अथवा “आसैनी” नो समास थाय छे एवं समजवुं.

“आसैन्स”

नवी काढेली युक्तीनो हिंदुस्थानमां तमारेज उपयोग करवो, अथवा फायदो लेवो, अथवा बांधेली मुदत सुधी अनन्यग्राह्याधिकारनो उपयोग तमारेज करवो, एवो हक जे मांगसने मळ्यो हशे ते मांगसनो समास “आसैनी” आ शब्दमां थाय छे एवं समजवुं.

इंडिया.

“इंडियानो राज्यकारभार वधारे सारी रीते चलाववा ववतनो आवट” एवो विकटोरिया राणीनो राज्यनां २१ मां तथा २२ मां वर्षमां “स्टाट्यूट” ठ्यो छे तेना १०६ ङा वाक उपरथी जे मुलक मलिका माआझमाने स्वाधीन थयो छे अथवा हवे पछी थयो तेनो बोध “इंडिया” आ शब्द उपरथी थाय छे एवं समजवुं.

“गवरनर जनरल इन्
कौंसिल.”

“गवरनर जनरल इन् कौंसिल” ए शब्दोमां प्रेसिडेंट इन् कौंसिलनो समास थाय छे एवं समजवुं.

“इंडिया सरकारना सेक्रे-
टारी.”

“इंडिया सरकारना सेक्रेटारी” ए शब्दोमां सदहू सरकारना हरकोई “अंडर सेक्रेटारी” नो समास थाय छे एम समजवुं.

“बादशाही कोर्टो.”

“इनसाफनी बादशाही कोर्टो” तथा “इनसाफनी कोर्टो” ए वाक्योनो अर्थ बादशाही सनद उपरथी स्थापेली कोर्टो एवो समजवो.

फर्मोनुं परिशिष्ट.

अर्जीनो फर्मो (१ ली कलम जुओ.)

इंडियाना गवरनर जनरल इन् कौंसिलनी खिजमतमां.

अरजदार (आ ठेकाणे नाम, तथा धंधो, तथा रेहेवानुं ठेकाणुं लखवुं.) सन १८५९ ना १५ मा आवट प्रमाणे तपसील दाखल करवाबाबत.

अरज करुं छउं जे.

म्हारी पासे (आ ठेकाणे युक्तीनुं नाम लखवुं) नी नवी युक्ति छे ते लोकोने उपयोगी पडये एवं म्हने लागे छे ; ते युक्तीने काठनारो हुं छउं ; (अथवा नवी युक्ति काठनारनो "आसैनी," अथवा "एक्सिक्यूटर" अथवा "आड्मिनिसट्रेटर" होय तो तेम लखवुं) तथा म्हारी माहितगारी तथा समजण प्रमाणे हिंदुस्थानमां अथवा युनैटेड किंग्डम आफ ग्रेट ब्रिटन तथा आएल्लंडना कोई भागमां लोकोने तेनी खबर नवी अथवा लोको तेनो उपयोग करता नथी.

नवी काढेली युक्तीने व्याख्यानी विगत.—(आ ठेकाणे व्याख्या लखवी.)

सबब अरज करुं छउं के सदहू नवी काढेली युक्तीनी तपसील सन १८५९ ना १५ मा आक्टना ठराव प्रमाणे दाखल करवानी रजा म्हने मळवी जोर्डये एज अरज तारीख—

(सही.)

अर्जीनी साथे योक्लवामा इकरारनो फर्मो

(७ मी कलम जुओ.)

हुं (आ ठेकाणे नाम, तथा धंधो, तथा रेहेवानुं ठेकाणुं लखवुं) सत्य स्मरण करीने निष्कपटे इकरार लखी आपुं छउं के म्हारी पासे (आ ठेकाणे अर्जी मुजब युक्तीनुं नाम लखवुं) नी नवी काढेली युक्ति छे ; अने ते युक्ति लोकोने उपयोगी पडये एवं म्हने लागे छे ; अने तेनो काठनार हुं छउं.) अथवा नवी युक्ति काठनारनो "आसैनी," अथवा "एक्सिक्यूटर," अथवा "आड्मिनिसट्रेटर" होय तो ते प्रमाणे लखवुं) अने म्हारी माहितगारी तथा समजण प्रमाणे ते युक्ति हिंदुस्थानमां, अथवा युनैटेड किंग्डम आफ ग्रेट ब्रिटन तथा आएल्लंडना कोई भागमां लोकोने मालम नथी, अथवा लोको तेनो उपयोग करता नथी ; अने ते युक्तीनी तपसील दाखल करवानी परवानगी बाबतनी म्हारी अर्जीमां म्हारी माहितगारी, तथा समजण प्रमाणे म्हारी सदहू युक्तीनी यथास्थित व्याख्या करी छे.

तारीख.

(सही)

तपसीलनी साथे योक्लवामा इकरारनो फर्मो.

(७ मी कलम जुओ.)

हुं (आ ठेकाणे नाम, तथा धंधो, तथा रेहेवानुं ठेकाणुं लखवुं) सत्य स्मरण करीने निष्कपटे इकरार लखी आपुं छउं के म्हारी पासे (आ ठेकाणे युक्तीनो प्रकार लखवो) नी नवी काढेली युक्ति छे, अने ते लोकोने उपयोगी पडये एवं म्हने लागे छे ; अने तेनो काठनार हुं छउं ; (अथवा नवी युक्ति काठनारनो "आसैनी" अथवा "एक्सिक्यूटर," अथवा "आड्मिनिसट्रेटर" होय तो ते प्रमाणे लखवुं) ; अने म्हारी माहितगारी तथा समजण प्रमाणे हिंदुस्थानमां अथवा युनैटेड किंग्डम आफ ग्रेट ब्रिटन तथा आएल्लंडना कोई भागमां लोकोने ते युक्ति मालम नथी, अथवा लोको तेनो उपयोग करता नथी, अने सदहू युक्तीना प्रकारनी, तथा ते केम चलाववी तेनी व्याख्या आ इकरार संगीते जोडिला म्हारी सहीना दस्तविजमां म्हारी समजण प्रमाणे लखी छे.

तारीख.

(सही)

नवी युक्ति काढनारो हिंदुस्थानमां नहीं होय त्यारे तेना मुखत्यारे इकरार मोकलवो जोईये तेनो फर्मो.

(७ मी कलम जुओ.)

हुं नो सत्यसस्मरण करीने निष्कपटे इकरार लखी आपुं छउं के फलांणए म्हेने कामसारू पोतानो मुखत्यार नेम्यो छे; अने फलाणानो इकरार करीने जे छे, अने जे उपर (—) निशाणी छे ते इकरार उपर तेणे सही करी छे अने तेमांनो मजकूर खरो छे एवं म्हेने खधीत लागे छे.

तारीख.

(सही)

अर्जांनो फर्मो—(२० मी कलम जुओ.)

में अथवा अ. व. जेनो हुं “असैमी,” अथवा “एक्सक्यूटर,” अथवा “आड्मिनिस्ट्रेटर” छउं ए रीते जेम होय तेम लखवुं (अहिंयां नवी युक्तीनुं नाम लखवुं) बावत सन ना नी तारिखे बादशाही सनद संपादन करी छे, अने वरस सुधी ते सनद अंमलमां रहेछे. अने म्हारा समझ्यांमां आवे छे के ते नवी युक्ति हमणां अथवा आजसुची हिंदुस्थानमां लोकोंने मालम नथी अथवा लोकौ तेनो उपयोग करता नथी.

नवी काढेली युक्तीनी व्याख्यानी विगत (अहिंयां व्याख्या लखधी.)

वारते अरज करुं छउं के ते नवी काढेली युक्तीनी तपसील सन १८५९ ना १५ मा आक्टना ठराव प्रमाणे दाखल करवानी परवानगी आपवी एज अरज.

तारीख

(सही)

(True translation)

VENAYEK WASSOODAW,
Oriental Translator to Government.